

Czy prowadzone są działania mające na celu zwiększenie zgłaszalności kobiet na badania cytologiczne oraz promocję szczepień przeciw HPV? Jeśli tak – proszę o wskazanie rodzaju podejmowanych działań oraz budżetu przeznaczanego na te cele w latach 2020–2024, z podziałem na poszczególne lata? – w zakresie działań podejmowanych przez NFZ.

Odpowiedź

Narodowy Fundusz Zdrowia aktywnie promuje profilaktykę raka szyjki macicy oraz szczepienia przeciw HPV, jako kluczowe elementy działań na rzecz zdrowia publicznego i zapobiegania nowotworom. Regularnie przypominamy, że program profilaktyki raka szyjki macicy jest finansowany ze środków publicznych i dostępny bezpłatnie dla kobiet w określonych grupach wiekowych. Zachęcamy do korzystania z badań cytologicznych wykonywanych w placówkach POZ i poradniach ginekologicznych mających umowy z NFZ. Podkreślamy także, że szczepienia przeciw HPV są bezpieczne i skuteczne, że zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych w Polsce obejmują dziewczęta i chłopców w określonych rocznikach.

Traktujemy promocję profilaktyki raka szyjki macicy i szczepień przeciw HPV jako istotny element polityki zdrowotnej państwa, sprzyjający budowaniu zdrowych nawyków i zmniejszaniu ryzyka rozwoju nowotworów. Poprzez systematyczną edukację i ułatwianie dostępu do rzetelnej wiedzy, wspiera zdrowie publiczne i bezpieczeństwo zdrowotne kobiet i całych rodzin w Polsce.

Działania promocyjne podejmowane w tym zakresie są realizowane w ramach bieżącej działalności informacyjno-edukacyjnej, z wykorzystaniem posiadanych zasobów, narzędzi komunikacyjnych oraz współpracy z ekspertami. Te działania nie generują dodatkowych kosztów dla budżetu NFZ. Regularnie podejmujemy tematykę onkologicznych problemów, w tym cytologii i szczepień przeciw HPV na portalach Akademia NFZ i Pacjent.gov.pl oraz magazynie „Ze Zdrowiem”. Organizujemy także w oddziałach NFZ wydarzenia promujące badania.

Promocja profilaktyki raka szyjki macicy i szczepień przeciw HPV prowadzona jest poprzez:

1. Kanały internetowe i media społecznościowe NFZ

Regularnie publikujemy treści edukacyjne na temat profilaktyki raka szyjki macicy oraz korzyści ze szczepień przeciw HPV na swoich stronach internetowych – zarówno Centrali, jak i oddziałów wojewódzkich – a także na oficjalnych profilach w mediach

społecznościowych (Facebook, X, YouTube, Spotify). Materiały te mają charakter edukacyjny i podkreślają znaczenie wczesnego wykrywania zmian przedrakowych, regularnych badań cytologicznych oraz skuteczności szczepień w zapobieganiu zakażeniom HPV.

2. Akcja „Środa z Profilaktyką”

Jednym z kluczowych narzędzi promocji zdrowia prowadzonym przez NFZ jest ogólnopolska akcja „Środa z Profilaktyką”. W jej ramach systematycznie podejmowane są tematy ważne dla zdrowia publicznego, w tym profilaktyka raka szyjki macicy i szczepienia przeciw HPV. Przygotowywane materiały edukacyjne – filmy, grafiki i ulotki – są szeroko dystrybuowane w Internecie, Salach Obsługi Klientów NFZ oraz kanałach informacyjnych Funduszu. Akcja realizowana jest również lokalnie przez oddziały wojewódzkie, które współpracują z lekarzami, położnymi i innymi ekspertami, umożliwiając dostęp do rzetelnej wiedzy i bezpośrednich konsultacji klientom NFZ.

3. Poradnik Pacjenta NFZ

Fundusz regularnie opracowuje i publikuje Poradnik Pacjenta NFZ, który stanowi kompendium wiedzy na temat zdrowia, profilaktyki i funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej. Jeden z tematów poświęcony był profilaktyce raka szyjki macicy, aby podkreślić, jak ważne dla zdrowia kobiet są regularne badania cytologiczne. Dwa kolejne poradniki dotyczyły szczepień przeciw HPV, jako skutecznej metody zapobiegania nowotworom. Napisaliśmy również specjalny poradnik o szczepieniach przeciw HPV dla chłopców, bo wirus HPV nie wybiera — na zakażenie narażeni są tak samo chłopcy, jak i dziewczynki.

4. Promocja Europejskiego Tygodnia Profilaktyki Raka Szyjki Macicy

Narodowy Fundusz Zdrowia aktywnie wspiera obchody Europejskiego Tygodnia Profilaktyki Raka Szyjki Macicy (ETPRSM), przypadającego co roku w styczniu. Z tej okazji publikowane są adekwatne treści edukacyjne, organizowane lokalne wydarzenia w oddziałach wojewódzkich, a także jest prowadzona kampania informacyjna w mediach społecznościowych Funduszu. W ramach ETPRSM Fundusz współpracuje z ekspertami i

organizacjami zdrowotnymi, podnosząc świadomość społeczną na temat znaczenia profilaktyki i dostępnych programów przesiewowych.

5. Obecność w mediach

Działania edukacyjne NFZ obejmują również obecność w mediach ogólnopolskich i regionalnych, w tym prasie, radiu i telewizji. Dzięki temu możliwe jest dotarcie do szerokiego grona odbiorców, w tym także osób o ograniczonym dostępie do Internetu. Szczególnie istotnym elementem są wystąpienia w mediach regionalnych przedstawicieli NFZ, którzy w przystępny sposób przekazują informacje o dostępności badań cytologicznych w ramach programu profilaktycznego oraz korzyściach ze szczepień przeciw HPV.

6. Współpraca z partnerami lokalnymi

Od wielu lat Narodowy Fundusz Zdrowia prowadzi aktywną współpracę z lokalnymi partnerami w celu jak najszerszego dotarcia z informacjami na temat profilaktyki raka szyjki macicy i szczepień przeciw HPV. Przykładem takiej współpracy jest wieloletnie porozumienie z MPK w Łodzi – plansze informacyjne dotyczące wirusa HPV oraz profilaktyki raka szyjki macicy są umieszczone we wszystkich łódzkich tramwajach i autobusach. Dzięki temu codziennie mogą je zobaczyć pasażerowie MPK, których liczba przekracza 500 tysięcy osób dziennie. To bardzo efektywna forma przekazu, pozwalająca w przystępny sposób edukować mieszkańców miasta na temat zagrożeń związanych z HPV oraz możliwości ich zapobiegania.

Dodatkowo, we współpracy z Łódzką Koleją Aglomeracyjną (ŁKA), od połowy lipca do końca sierpnia 2023 r. na ekranach w pociągach był nieodpłatnie wyświetlany 15-sekundowy spot Ministerstwa Zdrowia poświęcony profilaktyce zakażeń HPV. Kampania ta pozwoliła dotrzeć z krótkim, zapadającym w pamięć komunikatem do tysięcy pasażerów podróżujących na terenie województwa łódzkiego.

Ponadto, w ramach współpracy z Instytutem Samorządu Terytorialnego w latach 2022–2023 zorganizowaliśmy kilkanaście prelekcji edukacyjnych skierowanych do kół seniorów, uniwersytetów trzeciego wieku oraz jednostek samorządu terytorialnego. Każde z tych spotkań gromadziło od 100 do 150 uczestników.

W ramach współpracy z Radiem Łódź w okresie od 13 września do 23 września 2023 r. wyemitowano 20 spotów Ministerstwa Zdrowia promujących szczepienia przeciw HPV. Radio jest ważnym kanałem dotarcia do osób w różnym wieku, w tym także mieszkańców mniejszych miejscowości i osób starszych, które mogą rzadziej korzystać z Internetu.

7. Akademia NFZ

Akademia.nfz.gov.pl to portal poświęcony profilaktyce i promowaniu zdrowego stylu życia wśród społeczeństwa. Na portalu zamieszczony jest, stale aktualizowany, kalendarz badań profilaktycznych – narzędzie, dzięki któremu można sprawdzić zalecenia zdrowotne dla swojego wieku i płci. Znajdują się tu materiały dedykowane kobietom, mężczyznom i dzieciom w różnym wieku i sytuacji zdrowotnej. Zamieszczane tu informacje dotyczą także badań cytologicznych dla grupy wiekowej 25-64 lata, oraz szczepień przeciw HPV dla grupy wiekowej 9-14 lat.

Na Akademii NFZ opublikowanych zostało szereg artykułów dotyczących badań cytologicznych oraz szczepień przeciw HPV, m.in.: [Profilaktyka raka szyjki macicy](#) , [Rak szyjki macicy – jak zapobiegać](#) , [Zdrowa rodzina to szczęśliwa rodzina](#) , [Pierwsza wizyta u ginekologa](#) , [Zaszczep dziecko przeciw HPV!](#)

W zakładce [Multimedia](#) zamieszczone zostały filmy „Wirus HPV: Jedna decyzja”, „Onkologia. Cytologia i mammografia”, „Cytologia w ciąży. Dlaczego jest tak ważna?”.

A także: Quiz - [Co wiesz o szczepieniu przeciw HPV?](#).

Akademia NFZ stale się rozwija i planowane są kolejne materiały oraz akcje przypominające o badaniach profilaktycznych.

8. Pacjent.gov.pl

Na portalu pacjent.gov.pl opublikowane zostały artykuły informujące o programie [Profilaktyka raka szyjki macicy | Pacjent](#), o cytologii, a także o HPV i konieczności szczepienia zapobiegającemu tym schorzeniom u kobiet i mężczyzn.

Przykłady artykułów:

- [3 najczęstsze nowotwory kobiet | Pacjent](#)
- [Cytologia – dlaczego jest tak ważna | Pacjent](#)

- [Nowotwory nie lubią profilaktyki | Pacjent](#)
- [Profilaktyczne badania przesiewowe | Pacjent](#)
- [Rak szyjki macicy – cytologia ratuje życie | Pacjent](#)
- [Bądź zapobiegliwa | Pacjent](#)
- [Cytologia – czy o niej pamiętasz? | Pacjent](#)
- [Nie daj się rakowi szyjki macicy | Pacjent](#)
- [Profilaktycznie dla kobiet | Pacjent](#)
- [Zdrowa kobieta | Pacjent](#)
- [Co powinnaś wiedzieć o cytologii | Pacjent](#)
- [Kobiety lubią zadbać o siebie | Pacjent](#)
- [Bądź zdrowa – dbaj o siebie | Pacjent](#)
- [Badania zdrowej pani | Pacjent](#)
- [Zadbaj o zdrowie, mamo | Pacjent](#)
- [Gdy kobieta choruje | Pacjent](#)
- [Mamo, badaj się! | Pacjent](#)
- [Znajdź program profilaktyczny dla siebie | Pacjent](#)
- [Rak szyjki macicy – prawda czy mit | Pacjent](#)
- [Badaj się – nowotwory złośliwe tego nie lubią! | Pacjent](#)
- [Zmniejsz ryzyko raka | Pacjent](#)
- [Wirus HPV – co powinieneś wiedzieć? | Pacjent](#)
- [Męskie nowotwory | Pacjent](#)
- [Czy mężczyźni chorują inaczej? | Pacjent](#)
- [Mężczyzna a profilaktyka | Pacjent](#)
- [Co to jest szczepionka | Pacjent](#)
- [Ufaj wiarygodnym informacjom o szczepieniach | Pacjent](#)
- [Szczepimy się | Pacjent](#)
- [Kalendarz szczepień dzieci i młodzieży na 2025 rok | Pacjent](#)
- [Dojrzewanie – trudny czas dla nastolatka | Pacjent](#)
- [Skuteczna walka z wirusem HPV | Pacjent](#)
- [Choroby zakaźne – koniecznie zaszczep swoje dziecko | Pacjent](#)

- [Dla zdrowia dziecka | Pacjent](#)
- [Szczepienia profilaktyczne przeciwko HPV | Pacjent](#)
- [Wirus HPV – co powinieneś wiedzieć? | Pacjent](#)
- [Zdrowie dziecka – dbaj o nie codziennie | Pacjent](#)
- [nowotworach po męsku | Pacjent](#)
- [Jak się bronić przed nowotworami | Pacjent](#)
- [Europejski kodeks walki z rakiem | Pacjent](#)
- [Nowotwory głowy i szyi | Pacjent](#)
- [Po co dorosłym szczepienia? | Pacjent](#)

9. Magazyn „Ze Zdrowiem”

Magazyn „Ze zdrowiem” jest kwartalnikiem, który publikowany jest w wersji online na stronie NFZ.gov.pl i Akademia NFZ. Centrala NFZ dostarcza wydrukowane egzemplarze kwartalnika także do oddziałów wojewódzkich NFZ w celu promowania wśród pacjentów wiedzy na temat usług i działań profilaktycznych. Każde wydanie kwartalnika poświęcone jest innej tematyce. Tematyka badań cytologicznych i HPV była poruszona w numerach magazynu:

- [Szczepimy się](#) – artykuł o HPV
- [Chcemy zostać rodzicami](#) – jest tu materiał o HPV i o konieczności robienia cytologii
- [Zdrowie mężczyzny](#) – piszemy o HPV
- [Zdrowie kobiety](#)
- [Programy i technologie](#) – opisaliśmy programy profilaktyczne, w tym przeciw rakowi szyjki macicy i opisaliśmy powszechny program szczepień przeciw HPV
- [Bądźmy zdrowi – o zdrowiu dzieci](#) – umieściliśmy na okładce reklamę nowego programu szczepień przeciw HPV
- [„Zapobieganie nowotworom”](#)

10. Działania w oddziałach wojewódzkich NFZ

W 2023 r. oddziały wojewódzkie zaplanowały i zrealizowały łącznie 1 755 wydarzeń profilaktycznych, w tym: pięć odnosiło się do działań edukacyjnych nt. cytologii, jedno dotyczyło profilaktyki raka szyjki macicy, a dziewięć szczepień przeciwko HPV. W ramach

cyklicznej akcji „Środa z Profilaktyką”, w styczniu br., została uwzględniona tematyka dotycząca profilaktyki raka szyjki macicy.

W 2024 r. oddziały wojewódzkie NFZ zaplanowały i zrealizowały łącznie 2 468 wydarzeń profilaktycznych, w tym dziesięć dotyczyło cytologii, trzynaście profilaktyki raka szyjki macicy, a czterdzieści jeden dotyczyło szczepień przeciwko HPV.

Prowadzimy również kampanie i działania płatne, które pozwalają dotrzeć do jeszcze szerszego grona odbiorców z profesjonalnie przygotowanymi materiałami edukacyjnymi i informacyjnymi. Dzięki nim możemy zwiększyć zasięg kampanii, wykorzystać media tradycyjne i internetowe w sposób bardziej intensywny oraz realizować współpracę z ekspertami i partnerami zewnętrznymi. Wydatki, jakie ponieśliśmy na ten cel w poszczególnych oddziałach wojewódzkich NFZ oraz Centrali NFZ przedstawia tabela w arkuszu 6 załącznika do niniejszego pisma.

